

ההר ונוכח ברבים

המונצחים: אלמוגי, דיין ובן-גוריון בעת הצגת הממשלה החדשה בפני הנשיא

את דמותם בממשלה זו, ואת תפקידם בממשלה זו. כי אלון היא האיש הנושא באחריות, יותר מכל אדם אחר, לפיצוץ מפ"ם המאוחדת בשעתו. והרי הממשלה החדשה פירושה פיצוץ מתנה-השמאל כולו לצמיתות. מאז פילוג מפ"ם, פעל אלון, שוב יותר מכל אדם אחר במפלגתו, להצטרפות אחדות העבודה למפא"י. איש מבין חבריו לא דגל ברעיון זה בעקביות כזאת. נדמה כי זה הנושא היחיד בו נשאר אלון עקבי עד הסוף, ללא סטייה. **ומדוע לא? כמפא"י רבתי, יסתדר אלון יפה.** לא בין נושאי ערכי תנועת-הפועלים. לא בין חסידי ההסתדרות ונאמני המחנה החלוצי, שם אינו דרוש. הפעם זכה אלון רק לשני-שלישית, למעמד של שני-שלישית, אחרי שמפא"י הקפידה להוציא ממשרד-העבודה את השליש היחיד המקנה לו השפעה וכות. אך מי יודע מה יביא העתיד? מדוע לא ידובר על קבוצת פרס-דיין-אלון? יותר מזה, מדוע לא ידובר על אלון-דיין-פרס?

ושבו: אל נא נאכזר לאלון במיוחד. אין הוא רע מחבריו, ואחרי ככלות הכל היו אלה חבריו ששלחוהו לממשלה. יחדיו החליטו ויחדיו ביצעו. יחדיו עשו את המעשה הגאוני, שכל ספר שולי חיי-המסחר היה מקנא בו — ומכרו את הקולות האלה לבן-גוריון ובכת צעיריו. רק המחיר נמוך מאוד.

זה העכבר השני שהוליד ההר הגדול. שני שלישייתיק למפלגת אחדות-העבודה.

שהוא הסתכסך עם דויד בן-גוריון ערב הבחירות. בן-גוריון ברוגז עמו. ומי שהמנהיג ברוגז עמו, אין מקומו בממשלת משרתים.

על כן בא תירו של האלוף הצברי החינני, מלך הגמישות וההסתגלות, בעל הכשרון הע"י, לא להגיד בערב את ההיפך הגמור ממה שאמר בבוקר — ולהיות משכנע בשני המקרים.

★ ★ ★

ביקורו החטוף האחרון של יגאל אלון בארץ הקודש היה מוקדש לתעמולת-הבחירות. ואכן הצליח. הודות למאמציו, ולמאמצי חבריו, עלה כוח אחדות-העבודה. תחת לרדת בשניים-שלושה מנדטים, כפי שניבאו רבים, זכתה אחדות-העבודה בבחירות אלה בתוספת של 8125 קולות, שהנחילו לה את המנדט השמיני בכנסת.

מניין באו 8125 קולות אלה? גם זה אינו סוד. אלה קולות חברי מפא"י ואוהדי מפא"י שמאסו בעסקיהביש ובפרשה.

אלה הקולות של מצדיקי לבון, שקיוו כי אחדות-העבודה תהפוך מרכז למפלגת-השמאל-החדש, זו אשר תאחד בקירבה את מפ"ם, אחדות-העבודה והפגל הלבוני של מפא"י הישנה. אך בה בשעה שיגאל אלון רכש בועת אפיו את הקולות האלה, כעודו מחרף ומגדף את כת צעירי בן-גוריון, לא שכח את התכלית. לכן נאם בחודש מאי את הנאום המפורסם, בו המך בפירוש ברעיון ישראל צריכה לנקוט בקו של "הגנה פעילה נגד תוקפנות ממשיה" — היינו, שהיא צריכה להקדים ולפלוש לארצות-ערב לפני שאלה יפלוש לישראל. וזה, במקרה, האידיאולוגיה של פרס-דיין.

ולפני שעזב אלון את ארץ-הקודש בתום המלאכה, כדי לחזור לזימורו הנצחי, נפגש ארוכות עם דויד בן-גוריון. על מה שזתחו?

★ ★ ★

מי כל הבחינות, מתאים יגאל אלון לייצג את מחנה אחדות-העבודה, הדתיים-לאומיים ופועלי אגודת-ישראל.

איש אחר מסמל את הממשלה החדשה. רוחו, סגנונו, גופו — הרי הם רוחה, סגנונה וגופה של ממשלה זו. הוא לא היה זקוק לשום תיק — כי הוא מסמל את בעלי כל התיקים.

כן, הביטו ביוסף אלמוגי: הנה עומדת ממי שרת ישראל!

אלמוגי — הגולם מחיפה. אלמוגי — האיש ששבר את שביתתם של הימאים, ותיקי הפלמ"ח והפלי"ם; ששלח את השוטרים להכניעם באלות ובצינורות; שהביא מפירי-שביתה מחלאת נמלי קפריסין. אלמוגי — מארגן הטיור של חושיטטאן, הגיבור של חופי הכרך, שעלה על אוונו והשכיל מכל מלמדיו. אלמוגי — איש מסע ההתעוררות, שהכריז כי "הבית השלישי" יתמוטט אם דויד בן-גוריון יתפטר מן הממשלה, אבי פולחן-האישיות הסטאליניסטי הגס ביותר בארץ. אלמוגי — איש המכונה הדורסנית, איש כוח-הזרוע, מפעיל הטיור בריכוזי העולים, הבוס של הבוסים.

אלמוגי — שר בישראל.

בזכות מה? בזכות הספרים שקרא? בזכות מעמדו כהוגה דעות? בזכות גדולתו כנואם מבריק?

לא. אלא בזכות נכונותו לעשות את הכל למען הזקן. בזכות השקפת-עולמו של קלגס, הקופץ לדום בשומעו את קול אדונו והמדודו לבצע את המוטל עליו, יהיה אשר יהיה, ללא היסוסים של מוסר, ללא פיקפוקים של אסת' טיקה. בזכות נכונותו לעלות על כל האחרים בדברי תנופה, בקריאות התפעלות, בליחוף הפינכה.

זהו השר — וזו ממשלתו.

★ ★ ★

אכן, מדוע נתאכזר באלמוגי? במה שינה הוא משאר חברי מפא"י בממשלה זו? האם נאשים אותו בכך שהוא יותר גלוי-אופי, וכי הסמנים הקלגסיים בולטים אצלו יותר? בכל ממשלות ישראל עד כה היה רוב למפא"י. זו הממשלה הראשונה שאין בה רוב כזה. כי לא מפא"י היא השולטת בה — לא מפלגת-פועלי-ארץ-ישראל כפי שהכרנוה, כפי שמילאה את תפקידה ההיסטורי לחיוב ולשלילה.

מפא"י זו מתה בשבת השחורה של פרשת לבון. נשאר רק המעטה החיצוני, העוטף עתה מפלגה שיונה בתכנית — מפלגת הקונגסים של בן-גוריון, מפלגה של אומריהן וקופצים לדום ולקודת המנהיג הכריזמטי. מפלגה זו היא בעלת הרוח המוחלטת בממשלה החדשה.

בממשלה האחרונה נשאר דויד בן-גוריון במיעוט ברגע המכריע ביותר של חייו. רוב סיעתו שלו התייצב נגדו. רק שלושה שרים וחצי תמכו בו: אבן, דיין, יוספטל ופרס. עתה, בממשלה זו, בממשלה שקמה כתוצאה ישירה מהש תלשות פרשת לבון, שונה המצב בתכלית. סיעת-הקלגסים עצמה גדלה: נוסף לה יוסף אלמוגי, והשר יוספטל זכה בתק. נוסף. עתה היא מחזיקה כבר בשישה תקים. אבל גם סיעה מוגדלת זו שוב אינה מבודדת — כי היא השתלטה על כל נציגות מפא"י בממשלה. לוי אשכול, זה בעל פרס-נובל הבן-גוריוני, התפתח והפך נערי-שליח מדופ-לם של המנהיג הגדול. האם יכול משהו לקות כי משהו אחר מאנשי מפא"י בממשלה יצביע נגד בן-גוריון? מי? אליהו ששון, שנבחר רק בשל מוצאו הגועזי? בכור שטרית האהוד וחלש-האפי? דוב יוסף, שהוכנס רק מפני שלא נמצא משפטן קרוב יותר לבן-גוריון?

ממפא"י הישנה, המסורתית, לא שרדו אלא פנחס ספיר וגולדה מאיר. זה מיעוט קטנטן, ללא כוח התנגדות.

הנה כי כן — זו ממשלה אלמוגאית, ממשלה של מתרפסים ומתחנפים, אשר כל אחד מהם מוכן בכל עת לחתוך את גרון רעהו, כדי לזכות בחסדו החזק של מנהיג הפכפך שכל חייו הפכו קודש לפולחן-האישיות של עצמו.

ממשלה אלמוגאית, ממשלת אלמוגי. זו האירוניה של הגורל. ליתר דיוק: זו תעודת-העניות של עסקני המפלגות. ההר הגדול — הריארוט של התרגשות ציבורית, מוין בלאן של זעם לאומי, קילימאנג'רו של התקוממות דמויקי ראטית — לא הוליד אלא עכבר זה.

★ ★ ★

אם יוסף אלמוגי מסמל את הרוב המפא"י של ממשלה זו, הרי יגאל אלון מסמל את עדת-הגוררים. אלמוגי ואלון — שני הצדדים של אותו מטבע.

מדוע נבחר דווקא אלון לייצג את אחדות-העבודה בממשלה? מדוע לא משה כרמל? מפני שבגבר כבד-תנועה אך בעל-הכרה זה התנגד בכלל לבניגדה הגדולה, יחד עם משה ארם, נתן אלמוגלינו, צעירי המפלגה ואנשי הרוח שלה. מדוע לא ישראל ברייהודה? מפני שברייהודה הוא איש עקרונות, לוחם ועקשן — ומה לאיש-עקרונות בממשלה? מדוע לא ישראל גלילי? מפני שגלילי פיקח מדי, ומפני